

ÚČETNICTVÍ PRO PODNIKATELE

KOMPLET
na celý rok
2018

DonauMedia

Aktuální znění účetních předpisů pro rok 2018

(zákon o účetnictví s komentářem změn, prováděcí vyhláška, výkladové poznámky MF ČR, novelizované České účetní standardy)

v praktickém kompletu s aktualizacním servisem

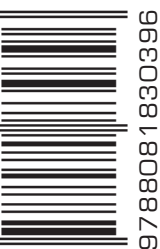
s možností doobjednání tištěné verze na www.danove-zakony.cz

Komplet za jednu cenu:

365
servis

On-line
zákony

E-book
inclusive

9788081830396

E-book, bezplatná aktualizace:

Načtěte QR a odešlete SMS na +420 739 866 871

Podrobnosti na www.UctZak.cz

EET
bez starostí

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

www.pohoda.cz

Účetnictví pro podnikatele 2018

Zákon o účetnictví

Zákon č. 563/1991 Sb.		3
ČÁST PRVNÍ	Obecná ustanovení	§ 1 - 8
ČÁST DRUHÁ	Rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy a účetní knihy	§ 9 - 17
ČÁST TŘETÍ	Účetní závěrka	§ 18 - 23b
ČÁST ČTVRTÁ	Způsoby oceňování	§ 24 - 28
ČÁST PÁTÁ	Inventarizace majetku a závazků	§ 29 - 30
ČÁST ŠESTÁ	Úschova účetních záznamů	§ 31 - 32
ČÁST SEDMÁ	Zpráva o platbách orgánům správy členského státu	
	Evropské unie nebo třetích zemí	§ 32a - 32e
ČÁST OSMÁ	Uvádění nefinančních informací	§ 32f - 32i
ČÁST DEVÁTÁ	Ustanovení společná, přechodná a závěrečná	§ 33 - 40
Vybraná přechodná ustanovení novel		22
ODKAZY		22

Prováděcí vyhláška a Sdělení MF

ČÁST PRVNÍ	Předmět úpravy a působnost	§ 1 - 2
ČÁST DRUHÁ	Účetní závěrka	§ 3 - 44
ČÁST TŘETÍ	Směrná účtová osnova	§ 45 - 46
ČÁST ČTVRTÁ	Účetní metody	§ 47 - 61b
ČÁST PÁTÁ	Konsolidovaná účetní závěrka	§ 62 - 67
ČÁST ŠESTÁ		§ 69
ODKAZY		36
Příloha č. 1 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. - Uspořádání a označování položek rozvahy (balance)		38
Příloha č. 2 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. - Uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty – druhové členění		39
Příloha č. 3 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. - Uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty – účelové členění		39
Příloha č. 4 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. - Směrná účtová osnova		39

Sdělení Ministerstva financí k aplikaci některých ustanovení zákona č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony	41

České účetní standardy

001	Účty a zásady účtování na účtech	42
002	Otevírání a uzavírání účetních knih	43
003	Odložená daň	44
004	Rezervy	45
005	Opravné položky	46
006	Kursově rozdíly	47
007	Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob	48
008	Operace s cennými papíry a podíly	49
009	Deriváty	50
010	zrušen	
011	Operace s obchodním závodem	51
012	Změny vlastního kapitálu	53
013	Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	54
014	Dlouhodobý finanční majetek	57
015	Zásoby	58
016	Krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	60
017	Zúčtovací vztahy	61
018	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	64
019	Náklady a výnosy	66
020	Konsolidace	69
021	Vyrovnaní, nucené vyrovnaní, konkurs a likvidace	72
022	Inventarizace majetku a závazků při převezech majetku státu na jiné osoby	73
023	Přehled o peněžních tocích	74
024	Srovnatelné období za účetní období započaté v roce 2016 (zrušen k 31. 12. 2016)	76

Ležatým písmem jsou v textu zákona o účetnictví vyznačeny změny účinné od 1. ledna 2017 (symbol ☞ znamená v tomto případě vypuštění textu). **Tučným písmem** jsou v textu zákona o účetnictví vyznačeny změny účinné od 1. července 2017 (v případě § 37, 37a, 37aa a 37ab) a od 1. ledna 2018 (v případě § 1 odst. 2 písm. j)). **Tučným písmem** jsou v textu prováděcí vyhlášky a Českých účetních standardů vyznačeny změny účinné 1. ledna 2018.

Aktualizační doplňky mailem ve formátu pdf po každé změně získáte zdarma po bezplatné registraci. Informace: www.UctZak.cz

ÚČETNICTVÍ PRO PODNIKATELE 2018. 1. vydání.
www.UctZak.cz
© 2018 DonauMedia, s. r. o., Tallerova 4, Bratislava
Pište nám na e-mail: newsletter@newsletter.cz.
Vyrobeno v EU.

ISBN 978-80-8183-039-6 (e-book v pdf)

Upozornění: Znění textů v této publikaci bylo prověřeno s veškerou dostupnou péčí, vydavatel ani prodejce však nepřebírají žádné záruky za eventuální škody vzniklé jejím použitím a neodpovídají tedy za to, pokud by na základě textů zveřejněných v této publikaci kdokoliiv konal nebo se zdržel konání a v souvislosti s tím mu vznikla jakákoliv škoda materiální nebo nemateriální povahy. Jediným rozhodujícím zněním zákonů v případě pochybností a sporů jsou texty ve Sbírce zákonů. Autorská práva k této publikaci jsou předmětem ochrany podle zákonů ČR a SR a vykonává je výhradně vydavatel. Rozmnožování a šíření jakýmkoliv způsobem celku nebo části této publikace bez výslovného písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nerespektování práv vydavatele může vést k soudnímu postihu včetně povinnosti náhrady škody.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,

ve znění zákona č. 117/1994 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 492/2000 Sb., č. 353/2001 Sb., č. 575/2002 Sb., č. 437/2003 Sb., č. 257/2004 Sb., č. 669/2004 Sb., č. 179/2005 Sb., č. 495/2005 Sb., č. 57/2006 Sb., č. 81/2006 Sb., č. 230/2006 Sb., č. 264/2006 Sb., č. 69/2007 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 348/2007 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 304/2008 Sb., č. 227/2009 Sb., č. 230/2009 Sb., č. 410/2010 Sb., č. 188/2011 Sb., č. 355/2011 Sb., č. 167/2012 Sb., č. 239/2012 Sb., č. 503/2012 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., č. 377/2015 Sb., č. 298/2016 Sb., č. 462/2016 Sb. a č. 183/2017 Sb.

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropské unie,¹⁾ zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie³⁸⁾ a upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost, rozsah a způsob zveřejňování informací z účetnictví a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.

- (2) Tento zákon se vztahuje na účetní jednotky, kterými jsou
- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
  - b) zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které jsou podle právního řádu, podle kterého jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
  - c) organizační složky státu,
  - d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
  - e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrát podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obrátu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
  - f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
  - g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h) až l),
  - h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
  - i) svěřenské fondy podle občanského zákoníku,
  - j) fondy obhospodařované penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření **a podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,**

k) investiční fondy bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, nebo

- l) ty, kterým povinnost sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

Ustanovení písmen d) až h) se použijí i pro zahraniční fyzické osoby. Tento zákon se vztahuje také na osoby odpovědné za vedení účetnictví podle § 4a.

(3) Tento zákon dále stanoví podmínky zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu. Zjišťováním účetních záznamů pro potřeby státu se rozumí soubor činností, které směřují ke shromažďování účetních záznamů od vybraných účetních jednotek a účetních jednotek, o kterých tak stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis, v centrálním systému účetních informací státu a k sestavení účetních výkazů za Českou republiku. Vybranými účetními jednotkami jsou organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny.

(4) Zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu, včetně sestavování účetních výkazů za Českou republiku, provádí Ministerstvo financí (dále jen „ministerstvo“), které též spravuje centrální systém účetních informací státu, zajišťuje jeho využívání v rámci monitorovacích, zjišťovacích a kontrolních činností orgánů veřejné správy podle zvláštního zákona a zajišťuje metodickou podporu vybraným účetním jednotkám v rámci zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu.

§ 1a

Subjekty veřejného zájmu

Za subjekt veřejného zájmu se považuje účetní jednotka se sídlem v České republice, která je

- a) uvedena v § 19a odst. 1,
- b) bankou podle zákona upravujícího činnost bank nebo spořitelním a úvěrním družstvem podle zákona upravujícího činnost spořitelních a úvěrních družstev,

Poznámky

Komentář novely § 1 odst. 2 písm. j) ► V návaznosti na zrušení důchodového spoření byla tato skutečnost zohledněna novelou zákonem č. 377/2015 Sb. také v zákoně o účetnictví. (Novela zákonem č. 377/2017 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2018)

**PRODEJ
A ZAKLÁDÁNÍ
SPOLEČNOSTÍ**

www.spolecnostiprovas.cz

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

Volejte zdarma: 800 178 278 | www.pohoda.cz

- c) pojišťovnou nebo zajišťovnou podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven,
- d) penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření, nebo
- e) zdravotní pojišťovnou.

Kategorie účetních jednotek a kategorie skupin účetních jednotek § 1b

(1) Mikro účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 9 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obrátu 18 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10.

(2) Malou účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 100 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obrátu 200 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

(3) Střední účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou ani malou účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 500 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obrátu 1 000 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

(4) Velkou účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 3.

(5) Za velkou účetní jednotku se vždy považuje

- a) subjekt veřejného zájmu,
- b) vybraná účetní jednotka.

§ 1c

(1) Malou skupinou účetních jednotek je ta, která sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 100 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obrátu 200 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

(2) Střední skupinou účetních jednotek je ta, která není malou skupinou účetních jednotek a sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 500 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obrátu 1 000 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

(3) Velkou skupinou účetních jednotek je ta, která sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 2.

§ 1d

Vymezení některých pojmů

(1) Aktivy celkem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn aktiv zjištěný z rozvahy.

(2) Ročním úhrnem čistého obrátu se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená 12.

(3) Průměrným počtem zaměstnanců se pro účely tohoto zákona rozumí průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců podle metodiky Českého statistického úřadu.

§ 1e

(1) V prvním účetním období po svém vzniku nebo zahájení činnosti postupuje účetní jednotka podle právní úpravy pro takovou kategorii účetních jednotek a kategorií skupin účetních jednotek, u níž lze důvodně předpokládat, že splní její podmínky k rozvahovému dni prvního účetního období.

(2) Pokud ve dvou po sobě následujících rozvahových dnech řádných účetních závěrek účetní jednotka nebo skupina účetních jednotek překročí nebo přestane překračovat 2 hraniční hodnoty podle § 1b a 1c, změni od počátku bezprostředně následujícího účetního období kategorii účetní jednotky nebo skupinu účetní jednotky, podle které je stanoven rozsah a způsob sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky.

§ 1f

(1) Účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. a) a b) může vést jednoduché účetnictví, pokud

- a) není plátcem daně z přidané hodnoty,
- b) její celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč,
- c) hodnota jejího majetku nepřesáhne 3 000 000 Kč a
- d) je současně

1. spolkem *nebo* pobočným spolkem,
2. odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací *nebo* pobočnou mezinárodní odborovou organizací,
3. organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů *nebo* pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů,
4. církví, náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností, nebo
5. honebním společenstvem.

(2) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 při vzniku nebo zahájení činnosti mohou vést jednoduché účetnictví, pokud lze důvodně předpokládat, že splní podmínky podle odstavce 1 k rozvahovému dni prvního účetního období.

(3) Přestane-li účetní jednotka, která vede jednoduché účetnictví, splňovat podmínky pro vedení jednoduchého účetnictví stanovené v odstavci 1, vede účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu v souladu s § 13a, a to od prvního dne účetního období následujícího po účetním období, ve kterém účetní jednotka tuto skutečnost zjistila. S výjimkou ukončení činnosti může tato účetní jednotka ukončit vedení účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu a zahájit vedení jednoduchého účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě následujících účetních období, ve kterých vedla účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu.

(4) Celkovými příjmy se pro účely jednoduchého účetnictví rozumí úhrn příjmů zjištěný z přehledu o příjmech a výdajích za účetní období. Do úhrnu příjmů se nezahrnují průběžné položky a příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a příjmy nahodilé a mimořádné.

(5) Hodnotou majetku se pro účely jednoduchého účetnictví rozumí úhrn majetku zjištěný z přehledu o majetku a závazcích sestaveného k rozvahovému dni. Do úhrnu majetku se nezahrnují pohledávky z prodeje dlouhodobého majetku a jejich úhrady, pohledávky nahodilé a mimořádné a jejich úhrady.

(6) Způsob přechodu z účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu do jednoduchého účetnictví a z jednoduchého účetnictví do účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu stanoví prováděcí právní předpis.

Poznámky

Komentář novely § 1c odst. 1 písm. b) ► Jedná se o legislativně technickou úpravu, která sjednocuje terminologii v § 1b a 1c. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 1f odst. 1 písm. d) bod 1. až 4. ► Jedná se o legislativně technickou úpravu, která opravuje nesprávnou formulaci v dotčených ustanoveních, kde je z logiky textu zřejmé, že záměrem nebyl kumulativní význam spojení, ale vylučovací (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017).

STORMWARE
SOFTWARE DEVELOPMENT

mPOHODA

Mobilní fakturace a prodej | zdarma na www.mpohoda.cz

§ 2

Předmět účetnictví

(1) Účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu, účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.

(2) Předmětem jednoduchého účetnictví jsou výdaje a příjmy, majetek a závazky.

§ 3

(1) Účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen „účetní období“); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti. V účetním období účetní jednotky účtují o uvedených skutečnostech v souladu s účetními metodami (§ 4 odst. 8); přitom o veškerých nákladech a výnosech účtují bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí.

(2) Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců.

(3) Účetní období při přeměně účetní jednotky

a) začíná pro nezanikající účetní jednotku rozhodným dnem stanoveným postupem podle zvláštního právního předpisu⁴¹⁾ a končí posledním dnem účetního období, ve kterém nastaly právní účinky přeměny,

b) končí pro zanikající účetní jednotku dnem předcházejícím rozhodnému dni stanovenému postupem podle zvláštního právního předpisu.⁴¹⁾

(4) Účetní období může být delší než 12 měsíců též

a) při vzniku účetní jednotky v období 3 měsíců před koncem kalendářního roku,

b) při zániku účetní jednotky v období 3 měsíců po skončení kalendářního roku nebo hospodářského roku,

c) stanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis rozvahový den ve lhůtě do 3 měsíců před počátkem běžného účetního období,

d) stanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis rozvahový den ve lhůtě do 3 měsíců po konci běžného účetního období a neodporuje-li takovéto prodloužení smyslu rozvahového dne běžného účetního období,

e) připadne-li rozhodný den u nástupnické účetní jednotky nebo rozdělované účetní jednotky do období 3 měsíců před skončením kalendářního nebo hospodářského roku a dojde-li v tomto období zároveň k zápisu přeměny do veřejného rejstříku.

(5) Účetní jednotky, které nejsou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem nebo účetní jednotkou vzniklou nebo zřízenou zvláštním zákonem, mohou uplatnit hospodářský rok. Uplatnit hospodářský rok lze pouze po oznámení záměru změny účetního období místně příslušnému správci daně z příjmů nejméně 3 měsíce před plánovanou změnou účetního období nebo před koncem běžného účetního období, a to podle toho, který z termínů nastává dříve, jinak účetní období zůstává nezměněno. Takovouto změnu účetního období může účetní jednotka v běžném účetním období provést pouze jednou. Obdobně postupují účetní jednotky i při přechodu z hospodářského roku na kalendářní rok.

(6) Uplatnit hospodářský rok za podmínek uvedených v odstavci 5 lze též

a) účetní jednotkou do 30 dnů ode dne vzniku účetní jednotky, nebo

b) nástupnickou účetní jednotkou nebo rozdělovanou účetní jednotkou do 30 dnů ode dne zápisu přeměny do veřejného rejstříku.

§ 4

(1) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. a), c) a i) až l) jsou povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku; účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. b) jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti na území České republiky.

(2) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. d) jsou povinny vést účetnictví ode dne zápisu do obchodního rejstříku až do dne výmazu z obchodního rejstříku, nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. e), g) nebo h).

(3) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. e) jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve kterém se staly účetní jednotkou, až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účetní jednotkou, nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), g) nebo h).

(4) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. f) jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém se rozhodly vést účetnictví, nerozhodnou-li se vést účetnictví již ode dne zahájení podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, až do dne ukončení uvedených činností nebo do posledního dne účetního období, ve kterém se rozhodly vedení účetnictví ukončit, a nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), e), g) nebo h).

(5) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. g) jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém

a) se staly společníky sdruženými ve společnosti, nebo

b) se některý ze společníků sdružených ve společnosti stal účetní jednotkou,

a to až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být společníky sdruženými ve společnosti, nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), e) nebo h).

(6) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. h) jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak a nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), e) nebo g).

(7) S výjimkou ukončení činnosti mohou účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě jdoucích účetních období, ve kterých vedly účetnictví.

(8) Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví zejména směrnou účtovou osnovu, uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, obsahové vymezení těchto závěrek, účetní metody, podmínky předávání a přebírání účetních záznamů a ostatní podmínky vedení účetnictví stanovené prováděcími právními předpisy. Prováděcí právní předpisy pro jednotlivé skupiny účetních jednotek upraví

a) rozsah a způsob sestavování účetní závěrky, vyhotovení výroční zprávy a zprávy podle části sedmé,

b) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce, včetně uspořádání, označování a obsahového vymezení podrozvahových účtů,

c) uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce,

d) uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze v účetní závěrce, včetně informací o nakládání s prostředky státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků,

e) uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu,

f) směrnou účtovou osnovu,

g) účetní metody, zejména způsoby oceňování a jejich použití včetně oceňování souboru majetku, postupy tvorby a použití opravných položek, postupy odpisování, postupy tvorby a použití rezerv,

h) metody přechodu z jednoduchého účetnictví nebo daňové evidence

Poznámky

Komentář novely § 3 odst. 3 ► § 3 odst. 3 upravil okamžik začátku a konce účetního období při přeměnách účetních jednotek, u kterých je uplatňován institut rozhodného dne. V ostatních případech platí obecná úprava § 17 a 19. Novela v písm. a) se vztahuje na vnitrostátní přeměny obchodních korporací, jejichž právní účinky nastávají zápisem do obchodního rejstříku; tj. na (i) nástupnickou účetní jednotku v případě fúze, (ii) účetní jednotku, na kterou přechází jmění nebo část jmění rozdělované účetní jednotky v případě rozdělení a (iii) účetní jednotku, na kterou přechází jmění zanikající účetní jednotky v případě převodu jmění na společníka. Dále se úprava vztahuje též na (i) přeshraniční přeměny obchodních korporací, jejichž právní účinky nastávají zápisem do obchodního rejstříku nebo jiným dnem určeným právním řádem jiného členského státu než ČR, a to v závislosti na tom, jakým právním řádem se má řídit nástupnická právnická osoba poté, co nastanou právní účinky přeshraniční přeměny, (ii) přeměny jiných právnických osob

než obchodních korporací, jejichž právní účinky nastávají zápisem do veřejného rejstříku právnických a fyzických osob (§ 176 a 177 občanského zákoníku) a (iii) přeměny jiných právnických osob než obchodních korporací, jejichž právní účinky nastávají k jinému okamžiku stanovenému zvláštními zákony, než k okamžiku zápisu do veřejného rejstříku. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 3 odst. 4 písm. e) a odst. 6 písm. b) a § 4 odst. 8 písm. v) ► Pro přesnou formulaci se vypouštějí nadbytečná slova vzhledem k tomu, že přejímající společník v případě převodu jmění na společníka je zároveň nástupnickou účetní jednotkou. Další úpravy mají legislativně technický charakter spočívající ve vypuštění nadbytečných slov vzhledem k tomu, že v novela se vztahuje nejen na přeměny u obchodních korporací, ale i u účetních jednotek, které nejsou obchodními korporacemi. Pojem *obchodní rejstřík* se nahrazuje pojmem *veřejný rejstřík* ve shodě se zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

podle zvláštního zákona na účetnictví vedené v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu a metody přechodu z účetnictví vedené v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu na jednoduché účetnictví,

- i) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek konsolidované účetní závěrky,
- j) metody konsolidace účetní závěrky,
- k) postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku,
- l) vymezení vybraných účetních jednotek a stanovení, které z nich předávají do centrálního systému účetních informací státu pouze účetní záznamy pro sestavení účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
- m) pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek,
- n) požadavky pro technické a smíšené formy účetních záznamů, včetně požadavků na jejich průkaznost, přenos a úschovu,
- o) rozsah a četnost předávání účetních záznamů vybranými účetními jednotkami do centrálního systému účetních informací státu,
- p) rozsah a způsob sestavování účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
- q) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv a závazků a jiných pasív v účetních výkazech za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu; u vybraných účetních jednotek je součástí prováděcího předpisu závazný vzor částí účetní závěrky,
- r) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek nákladů a výnosů a peněžních toků v účetních výkazech za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
- s) uspořádání, označování a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze účetních závěrek vybraných účetních jednotek a v příloze v účetních výkazech za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
- t) metody konsolidace a jejich použití při sestavování účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
- u) požadavky na organizaci a způsob provedení inventarizace u vybraných účetních jednotek,
- v) metodu přeměny *účetní jednotky* včetně úprav prováděných v rámci přeměn *účetní jednotky* k datu zápisu do *veřejného* rejstříku s účinky od rozhodného dne, metodu sestavení zahajovací rozvahy a úpravy při přeshraniční přeměně, vkladu nebo prodeji *obchodního* závodu,
- w) požadavky na organizaci schvalování účetních závěrek vybraných účetních jednotek a způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto schvalování,
- x) použití metod výpočtu technických rezerv.

(9) Účetní jednotky jsou povinny vést jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek.

(10) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů; přitom mohou použít technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. Účetním záznamem se rozumí data, která jsou záznamem veškerých skutečností týkajících se vedení účetnictví. Každou skutečnost týkající se vedení účetnictví jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy.

(11) Jednotlivé účetní záznamy mohou být seskupovány do souhrnných účetních záznamů; takovými účetními záznamy jsou zejména účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisový plán, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka a výroční zpráva. Účetní jednotky jsou povinny takové účetní záznamy vést nejméně v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(12) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny. V případě pohledávek a závazků, podílů na obchodních korporacích, práv z cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů (dále jen „cenný papír“) a derivátů, cenin, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, a cizích měn, jsou účetní jednotky povinny použít současně i cizí

měnu; tato povinnost platí i u opravných položek, rezerv a technických rezerv, pokud majetek a závazky, kterých se týkají, jsou vyjádřeny v cizí měně.

(13) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v českém jazyce. Účetní doklady mohou být vyhotoveny v cizím jazyce jen tehdy, je-li splněna podmínka srozumitelnosti podle § 8 odst. 5.

(14) Za informační systém podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ lze účetnictví považovat pouze jako celek.

(15) Účetní jednotky jsou povinny v příslušném účetním období použít účetní metody podle odstavce 8 ve znění platném na jeho počátku.

§ 4a

(1) Za vedení účetnictví svěřenských fondů, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídá správce; je-li několik správců pověřených společnou správou, odpovídají společně a nerozdílně. Za vedení účetnictví svěřenských fondů, které jsou investičním fondem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídají správce a obhospodařovatel společně a nerozdílně.

(2) Za vedení účetnictví ostatních investičních fondů bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídají administrátor a obhospodařovatel společně a nerozdílně.

(3) Za vedení účetnictví dalších účetních jednotek bez právní osobnosti, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídá osoba, které je uloženo sestavit účetní závěrku, a osoba, která jedná jménem účetní jednotky, případně jiná osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, a to společně a nerozdílně.

§ 5

(1) Účetní jednotky mohou pověřit vedením svého účetnictví i jinou právnickou nebo fyzickou osobou.

(2) Pověřením podle odstavce 1 se nezbavuje účetní jednotka odpovědnosti za vedení účetnictví.

§ 6

(1) Účetní jednotky jsou povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, (dále jen „účetní případy“) účetními doklady.

(2) Účetní jednotky jsou povinny zaznamenávat účetní případy v účetních knihách (dále jen „účetní zápisy“) pouze na základě průkazných účetních záznamů podle odstavce 1.

(3) Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29 a 30.

(4) Účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou nebo mezitímní, a kromě toho v případech stanovených podle § 22 až 22b sestavují i konsolidovanou účetní závěrku.

(5) Účetní jednotky a ostatní osoby, o kterých tak stanoví tento zákon nebo jiný právní předpis, jsou povinny předávat účetní záznamy do centrálního systému účetních informací státu a přebírat účetní záznamy z centrálního systému účetních informací státu, případně přebírat požadavek na předání vyžádaného účetního záznamu, podle zvláštního právního předpisu upravujícího pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek.

(6) V případě, že podle zvláštního zákona schvaluje zřizovatel nebo jiná účetní jednotka účetní závěrku vybrané účetní jednotky, poskytuje tato vybraná účetní jednotka součinnost pro schvalování své účetní závěrky.

Poznámky

§ 7

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka byla sestavena na jeho základě srozumitelně a podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky tak, aby na jejím základě mohla osoba, která tyto informace využívá (dále jen „uživatel“), činit ekonomická rozhodnutí.

(2) Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami, jejichž použití je účetní jednotce uloženo na základě tohoto zákona. Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tam, kde účetní jednotka může volit mezi více možnostmi dané účetní metody a zvolená možnost by zastírala skutečný stav, je účetní jednotka povinna zvolit jinou možnost, která skutečnému stavu odpovídá. Pokud dojde ve výjimečných případech k tomu, že použití účetních metod stanovených prováděcími právními předpisy bude neslučitelné s povinnostmi podle odstavce 1, postupuje účetní jednotka odchylně tak, aby byl podán věrný a poctivý obraz.

(3) Účetní jednotka je povinna použít účetní metody způsobem, který vychází z předpokladu, že bude nepřetržitě pokračovat ve své činnosti a že u ní nenastává žádná skutečnost, která by ji omezovala nebo ji zabráňovala v této činnosti pokračovat i v dohledné budoucnosti. V případě, že účetní jednotka má informaci o tom, že u ní taková skutečnost nastává, je povinna použít účetní metody způsobem tomu odpovídajícím, přičemž informaci o použitém způsobu je povinna uvést v příloze v účetní závěrce.

(4) Uspořádání a označování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty a jejich obsahové vymezení a způsoby oceňování použité v jednom účetním období nesmí účetní jednotky změnit v následujícím účetním období. Účetní jednotky mohou uvedené uspořádání a označování a obsahové vymezení a způsoby oceňování změnit zcela nebo zčásti mezi jednotlivými účetními obdobími jen z důvodů změny předmětu podnikání nebo jiné činnosti anebo z důvodů zpřesnění věrného zobrazení nebo zkvalitnění vypovídací schopnosti účetní závěrky, přičemž informaci o každé takové změně s jejím řádným zdůvodněním jsou povinny uvést v příloze v účetní závěrce.

(5) Účetní jednotky jsou povinny v příloze účetní závěrky [§ 18 odst. 1 písm. c)] vždy uvést informaci o použitých účetních metodách, popřípadě o odchylkách od těchto metod podle odstavce 2 s jejich řádným zdůvodněním a s uvedením jejich vlivu na majetek a závazky, finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky. Vybrané účetní jednotky uvádějí v příloze účetní závěrky též informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů.

(6) Účetní jednotky jsou povinny účtovat o aktivech a pasivech, jakož i o finančních prostředcích státního rozpočtu a finančních prostředcích rozpočtů územních samosprávných celků, nákladech a výnosech z účetních knihách a zobrazovat je v účetní závěrce samostatně bez jejich vzájemného zúčtování. Účetní jednotky mohou provádět vzájemné zúčtování jen v případech upravených účetními metodami a jsou-li zúčtovávané částky, ve výši ocenění neupraveném o položky podle § 26 odst. 3, uvedeny v příloze v účetní závěrce.

§ 8

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správně, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.

(2) Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel.

(3) Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka začítvala v účetním období v účetních knihách všechny účetní případy, které v něm měla začítvat podle § 3, a nejpozději do konce tohoto období za jemu bezprostředně předcházející účetní období sestavila účetní závěrku, popřípadě i konsolidovanou účetní závěrku, vyhotovila výroční zprávu, popřípadě i konsolidovanou výroční zprávu, zveřejnila informace pod-

le § 21a a má o těchto skutečnostech veškeré účetní záznamy, a to přehledně uspořádané.

(4) Účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné (§ 33a) a účetní jednotka provedla inventarizaci.

(5) Účetnictví účetní jednotky je srozumitelné, jestliže umožňuje jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit

a) obsah účetních případů alespoň s použitím účetních metod uvedených v § 4 odst. 8,

b) obsah účetních záznamů s použitím nástrojů uvedených v § 4 odst. 10,

c) vazbu mezi účetním záznamem vzniklým seskupením a dílčími účetními záznamy v případech uvedených v § 33 odst. 5.

(6) Účetnictví účetní jednotky je vedeno způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů, jestliže účetní jednotka je schopna splnit povinnosti spojené s jejich úschovou a zpracováním podle § 31, 32 a § 33 odst. 3 a 7 po celou dobu, po níž jsou jí tímto zákonem uloženy.

ČÁST DRUHÁ

ROZSAH VEDENÍ ÚČETNICTVÍ, ÚČETNÍ DOKLADY, ÚČETNÍ ZÁPISY A ÚČETNÍ KNIHY
§ 9

Rozsah vedení účetnictví

(1) Nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak, účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu.

(2) Účetní jednotky uvedené v § 19a a 23a při vedení účetnictví v plném rozsahu použijí metody podle těchto ustanovení.

(3) Vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, pokud dále není stanoveno jinak, může účetní jednotka, pokud

a) tak u příspěvkové organizace rozhodne její zřizovatel, nebo

b) je malou účetní jednotkou nebo mikro účetní jednotkou a nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

(4) Z účetních jednotek podle odstavce 3 písm. b), které jsou účetními jednotkami podle § 1 odst. 2 písm. a) a b), může vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu ta účetní jednotka, která je

a) spolkem *nebo pobočným* spolkem,

b) odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací *nebo* pobočnou mezinárodní odborovou organizací,

c) organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů *nebo* pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů,

d) *církví, náboženskou* společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností,

e) honebním společenstvem,

f) obecně prospěšnou společností,

g) nadačním fondem,

h) ústavem,

i) společenstvím vlastníků jednotek,

j) *bytovým* družstvem, *nebo*

k) *sociálním* družstvem.

(5) Povinnost vést účetnictví v plném rozsahu má účetní jednotka vždy, přestane-li splňovat podmínky stanovené v odstavci 3 nebo 4 pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu; na vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu může účetní jednotka přejít v případě, že splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 nebo 4 pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Změny rozsahu vedení účetnictví lze uskutečnit jen k prvnímu dni účetního období následujícího po účetním období, ve kterém účetní jednotka zjistila uvedené skutečnosti.

§ 10

zrušen

Poznámky

Komentář novely § 9 odst. 4 písm. a) až d) ► Jedná se o legislativně technickou úpravu, která opravuje nesprávnou formulaci v dotčených ustanoveních, kde je z logiky textu zřejmé, že záměrem nebyl kumulativní význam spojení, ale vylučovací a o další legislativně technické úpravy. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 9 odst. 4 písm. i) až k) ► Původní písmeno písmeno j) se rozděluje, neboť se jedná o rozdílné právní osoby. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

STORMWARE
TAX
Daňová přiznání

Daňová přiznání v klidu a pohodě | www.tax.cz

§ 11

Účetní doklady

- (1) Účetní doklady jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat
- označení účetního dokladu,
  - obsah účetního případu a jeho účastníky,
  - peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
  - okamžik vyhotovení účetního dokladu,
  - okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem podle písmene d),
  - podpisový záznam podle § 33a odst. 4 osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Skutečnosti podle písmen a) až f), které se týkají jednoho účetního dokladu, mohou být obsaženy na více účetních záznamech. Skutečnosti podle písmen b) a c) se mohou týkat více účetních případů. V těchto případech musí účetní záznam i účetní doklad obsahovat identifikátor, kterým lze nezaměnitelně určit vzájemnou vazbu mezi účetním záznamem a účetním dokladem, včetně souvisejících skutečností. Podpisový záznam podle písmene f) může být společný pro více účetních dokladů.

- (2) Účetní jednotky jsou povinny vyhotovovat účetní doklady bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které se jimi zachycují, a to tak, aby bylo možno určit obsah každého jednotlivého účetního případu způsobem podle § 8 odst. 5.

§ 12

Účetní zápisy

- (1) Účetní zápisy jsou účetní záznamy, jejichž obsah je určen ustanoveními tohoto zákona, která se týkají účetních knih.
- (2) Účetní jednotky jsou povinny provádět účetní zápisy průběžně v účetním období po vyhotovení účetního dokladu takovým způsobem, který neohroží splnění požadavků rovněž jiných právních předpisů. K účetnímu zápisu musí být připojen podpisový záznam osoby odpovědné za jeho provedení, není-li shodný s podpisovým záznamem osoby odpovědné za zaúčtování účetního případu.
- (3) Účetní zápisy nesmějí účetní jednotky provádět mimo účetní knihy.

§ 13

Účetní knihy

- (1) Účetní jednotky účtují, pokud tento zákon nestanoví jinak
- v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,
  - v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),
  - v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,
  - v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b).
- (2) Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto informace:
- zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,
  - souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc; vybrané účetní jednotky uvádějí souhrnné obraty denně, nezaplní-li tuto povinnost vybraná účetní jednotka v jiné účetní knize,
  - zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.
- (3) Účetní jednotky nesmějí zřizovat účty mimo účtový rozvrh a účetní knihy.

§ 13a

Zjednodušený rozsah účetnictví

- (1) Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu,
- sestavují účtový rozvrh, v němž mohou uvést pouze účtové skupiny, nevyžaduje-li zvláštní právní předpis členění podrobnější,
  - mohou spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize,
  - nepoužijí ustanovení § 25 odst. 3, s výjimkou odpisů,
  - nepoužijí ustanovení § 26 odst. 3 týkající se rezerv a opravných položek, s výjimkou rezerv a opravných položek podle zvláštních právních předpisů,
  - nepoužijí ustanovení § 27,
  - sestavují účetní závěrku v rozsahu stanoveném pro jednotlivé skupiny účetních jednotek (§ 4 odst. 8) prováděcím právním předpisem.
- (2) Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu podle odstavce 1, nemusí použít ustanovení § 13 odst. 1 písm. c) a d).
- (3) Uplatnění postupu podle odstavců 1 a 2 není porušením ustanovení § 3 odst. 1 a § 7 odst. 1 a 2.

§ 13b

Jednoduché účetnictví

- (1) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví vedou účetní knihy, kterými jsou
- peněžní deník,
  - kniha pohledávek a kniha závazků,
  - pomocné knihy o ostatních složkách majetku.
- (2) Peněžní deník obsahuje alespoň informace o
- peněžních prostředcích v hotovosti a peněžních prostředcích na účtech zejména v bankách, spořitelních a úvěrních družstvech,
  - příjmech a výdajích skutečně přijatých či zaplacených v účetním období,
  - průběžných položkách, za které se považují pohyby peněžních prostředků, které nejsou konečným příjmem nebo výdajem podle písmene b).
- (3) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví sestavují přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích (dále jen „přehled“). Přehled sestaví účetní jednotka nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období. Na tento přehled se použijí § 18 odst. 3, § 19 odst. 1 a 2, § 29 odst. 1 a § 31 odst. 2 písm. a) obdobně.
- (4) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví neuplatňují hospodářský rok a dále nepoužijí § 1b až 1e, § 14, § 18 odst. 1, 2 a 4, § 24 odst. 6 písm. b) s výjimkou způsobu oceňování peněžních prostředků, § 25 odst. 3, § 26, § 27 a § 28 odst. 6. Ostatní ustanovení tohoto zákona použijí účetní jednotky v jednoduchém účetnictví tak, aby bylo v souladu se smyslem, účelem a metodami stanovenými pro jednoduché účetnictví a aby přehledy sestavené podle odstavce 3 poskytl ucelenou informaci o příjmech, výdajích, stavu majetku a závazcích účetní jednotky.
- (5) Uplatnění postupu podle odstavců 3 a 4 se nepovažuje za porušení § 7 odst. 1 a 2.
- (6) Obsahové vymezení účetních knih, uspořádání, členění, označení a obsahové vymezení položek přehledů a metody v jednoduchém účetnictví stanoví prováděcí právní předpis.

§ 14

Směrná účtová osnova a účtový rozvrh

- (1) Směrná účtová osnova určuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření; toto uspořádání musí zajistit sestavení účetní závěrky. Pro vybrané účetní jednotky může směrná účtová osnova určit i uspořádání a označení analytických účtů a označení a uspořádání podrozvahových účtů.
- (2) Na podkladě směrné účtové osnovy podle odstavce 1 jsou účetní jednotky povinny sestavit účtový rozvrh, v němž uvedou účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce.
- (3) Účetní jednotky sestavují účtový rozvrh podle odstavce 2 pro každé účetní období; v průběhu účetního období je možno účtový rozvrh doplňovat. Pokud nedochází k 1. dni účetního období ke změně účtového rozvrhu platného v předcházejícím účetním období, postupuje účetní jednotka podle tohoto rozvrhu i v následujícím účetním období.

§ 15

zrušen

§ 16

Ostatní ustanovení o účetních knihách

- (1) Peněžní částky v knihách analytických účtů musí odpovídat příslušným souhrnným peněžním částkám obrátů nebo zůstatků syntetických účtů, k nimž se tyto účty vedou.
- (2) V knihách analytických účtů se užije vyjádření v peněžních jednotkách; nelze použít jen měrných jednotek a vyjádření množství.

§ 17

Otevírání a uzavírání účetních knih

- (1) Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky otevírají účetní knihy
- ke dni vzniku povinnosti vést účetnictví,
  - k prvnímu dni účetního období,
  - ke dni vstupu do likvidace,
  - ke dni následujícímu po dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku nebo ke dni následujícímu po dni zpracování zprávy o naložení s majetkem podle zvláštních právních předpisů,
  - ke dni, kterým nastanou účinky rozhodnutí o úpadku nebo ke kterému nastanou účinky rozhodnutí soudu o přeměně reorganizace v konkurs,
  - ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky zrušení konkursu,

- g) ke dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu,
- h) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky splnění reorganizačního plánu,
- i) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky splnění plánu oddlužení, nebo
- j) ke dni, který pro sestavení zahajovací rozvahy stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky uzavírají účetní knihy

- a) ke dni zániku povinnosti vést účetnictví,
- b) k poslednímu dni účetního období,
- c) ke dni předcházejícímu dni vstupu do likvidace,
- d) ke dni zrušení bez likvidace s výjimkou přeměn $\mathcal{K}$,
- e) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky rozhodnutí o úpadku nebo ke kterému nastanou účinky rozhodnutí soudu o přeměně reorganizace v konkurs,
- f) ke dni, kterým nastanou účinky zrušení konkursu,
- g) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu,
- h) ke dni, kterým nastanou účinky splnění reorganizačního plánu,
- i) ke dni, kterým nastanou účinky splnění plánu oddlužení, nebo
- j) ke dni, ke kterému stanoví povinnost uzavřít účetní knihy nebo sestavit účetní závěrku zvláštní právní předpis.

(3) Účetní jednotky zúčastněné na přeměně obchodní korporace *podle zákona upravujícího přeměny obchodních korporací* otevírají účetní knihy k rozhodnému dni přeměny obchodní korporace a vedou účetnictví samostatně od rozhodného dne přeměny obchodní korporace do dne zápisu přeměny obchodní korporace do obchodního rejstříku. Nástupnická účetní jednotka, která nebyla zúčastněnou účetní jednotkou, otevírá účetní knihy ke dni zápisu přeměny obchodní korporace do obchodního rejstříku s účinky od rozhodného dne v souladu s metodou přeměny obchodní korporace. Ke dni zápisu přeměny $\mathcal{K}$ do obchodního rejstříku, ke dni předcházejícímu ani ke dni následujícímu po dni zápisu přeměny $\mathcal{K}$ do obchodního rejstříku se účetní závěrka nesestavuje, není-li dále stanoveno jinak. Účetní závěrku nesestavují zanikající účetní jednotky k poslednímu dni účetního období po rozhodném dni, pokud se den zápisu přeměny $\mathcal{K}$ uskuteční až v následujícím účetním období.

(4) V případě převodu jmění na přejímajícího společníka, který nevede účetnictví, zúčastněná zanikající účetní jednotka uzavírá účetní knihy ke dni předcházejícímu dni zápisu přeměny obchodní korporace do obchodního rejstříku.

(5) Pokud při přeshraniční přeměně je nástupnickou obchodní korporací nebo přejímajícím společníkem zahraniční osoba a ze zúčastněné zanikající účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) vznikne účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), neotevírá tato účetní jednotka ke dni zahájení své činnosti účetní knihy, ale pokračuje ve vedení účetnictví po úpravách provedených v souladu s metodami přeměny $\mathcal{K}$ s účinky od rozhodného dne. Pokud při přeshraniční přeměně je nástupnickou obchodní korporací nebo přejímajícím společníkem zahraniční osoba a ze zúčastněné zanikající účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) nevznikne účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), uzavírá zúčastněná zanikající účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. a) účetní knihy ke dni zániku. $\mathcal{K}$

(6) Podle odstavců 3 až 5 se nepostupuje, je-li při přeměně obchodní korporace den zápisu přeměny obchodní korporace do obchodního rejstříku shodný s rozhodným dnem. Při této přeměně obchodní korporace uzavírají účetní jednotky zúčastněné na přeměně obchodní korporace účetní knihy ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny obchodní korporace. K rozhodnému dni přeměny obchodní korporace otevírají účetní knihy pouze nástupnické účetní jednotky a *rozdělovaná účetní jednotka*. V případě přeshraniční přeměny, pokud ze zúčastněné zanikající účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) vznikne účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), i tato účetní jednotka otevírá účetní knihy k rozhodnému dni přeměny $\mathcal{K}$.

(7) Po schválení účetní závěrky nesmí účetní jednotka přidávat další

účetní zápisy kdykoli později do uzavřených účetních knih s výjimkou případů *přeměn* uvedených v odstavci 3. Do okamžiku schválení účetní závěrky, nejpozději však do konce následujícího účetního období, může účetní jednotka pouze z důvodů, že obsah položek účetní závěrky neodpovídá skutečnému stavu, již uzavřené účetní knihy opět otevřít a provést *nezbytnou* opravu účetních zápisů a sestavit novou účetní závěrku, která se tímto stává účetní závěrkou podle tohoto zákona.

(8) Pokud právní předpisy stanoví účetní jednotce povinnost sestavit řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku a zároveň mezitímní účetní závěrku, mezitímní účetní závěrka se nesestavuje.

(9) *Účetní jednotka, která není obchodní korporací a která postupuje při přeměnách podle zvláštního právního předpisu⁴²⁾ použije odstavce 3 až 8 obdobně.*

ČÁST TŘETÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA § 18

Účetní závěrka

(1) Účetní jednotky sestavují v případech stanovených tímto zákonem účetní závěrku. Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji

- a) rozvaha (balance),
- b) výkaz zisku a ztráty,
- c) příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v částech uvedených pod písmeny a) a b), zejména naplněním § 7 odst. 3 až 5 a § 19 odst. 5 a 6.

(2) Účetní závěrka obchodních společností zahrnuje i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Účetní jednotky uvedené v § 1a písm. b) až d) přehled o peněžních tocích nesestavují. Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky nejsou povinny sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Vybrané účetní jednotky sestavují přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu vždy, pokud k rozvahovému dni a za bezprostředně předcházející účetní období splní obě hodnoty uvedené v § 20 odst. 1 písm. c) bodech 1 a 2.

(3) Účetní závěrka podle odstavce 1 musí obsahovat

- a) u účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. a) až c) a § 1 odst. 2 písm. i) až l) obchodní firmu nebo název a sídlo; u účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) obchodní firmu nebo jméno, bydliště a sídlo, liší-li se od bydliště,
- b) identifikační číslo osoby, pokud je má účetní jednotka přiděleno, a $\mathcal{K}$ informaci o zápisu do veřejného rejstříku uváděnou na obchodních listinách,
- c) právní formu účetní jednotky, případně informaci o tom, že účetní jednotka je v likvidaci,
- d) předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena,
- e) rozvahový den (§ 19 odst. 1) nebo jiný okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje (§ 19 odst. 3),
- f) okamžik sestavení účetní závěrky,

a musí k ní být připojen podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) až c), podpisový záznam účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) nebo podpisový záznam osob stanovených v § 4a účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. i) až l); připojením uvedeného podpisového záznamu se považuje účetní závěrka za sestavenou podle písmene f). Pokud je den zápisu přeměny *do veřejného rejstříku* shodný s rozhodným dnem, u zanikající účetní jednotky se podpisovým záznamem podle věty předchozí rozumí podpisový záznam osoby, která vykonávala funkci statutárního orgánu k rozvahovému dni, neurčí-li nejvyšší orgán účetní jednotky jinak.

(4) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku v plném nebo zkráceném rozsahu. Nestanoví-li tento zákon jinak, ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Poznámky

Komentář novely § 17 odst. 2 písm. d) a § 17 odst. 5 a 7 ► Legislativně technická úprava spočívá ve vypuštění nadbytečných slov vzhledem k tomu, že novela se vztahuje nejen na přeměny u obchodních korporací, ale i u účetních jednotek, které nejsou obchodními korporacemi. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 17 odst. 3 ► Legislativně technická úprava doplňuje odkaz na zákon, který upravuje přeměny obchodních korporací. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 17 odst. 6 ► Pro přesnou formulaci se vypouštějí nadbytečná slova vzhledem k tomu, že přejímající společník v případě převodu jmění na společníka je zároveň nástupnickou účetní jednotkou. Další úpravy mají legislativně technický charakter spočívající ve vypuštění nadbytečných slov vzhledem k tomu, že v novela se

vztahuje nejen na přeměny u obchodních korporací, ale i u účetních jednotek, které nejsou obchodními korporacemi. Pojem *obchodní rejstřík* se nahrazuje pojmem *veřejný rejstřík* ve shodě se zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 17 odst. 9 ► Novela doplňuje nový odstavec 9, který upravuje situace, kdy jiná účetní jednotka než obchodní korporace může být předmětem přeměn podle jiných právních předpisů (s uvedením příkladu těchto jiných právních předpisů v poznámce č. 41 pod čarou). Účetní jednotky, které nejsou obchodní korporací, použijí ustanovení týkající se přeměn v odstavcích 3 až 8 obdobně. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 18 odst. 3 písm. b) ► Legislativní zkratka *veřejný rejstřík* se ruší pro nadbytečnost. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 18 odst. 3 (závěrečná část) ► Legislativně technická úprava spočívá ve vypuštění nadbytečných slov vzhledem k tomu, že novela předpokládá

(5) Prováděcí právní předpis stanoví pro jednotlivé skupiny účetních jednotek podle kategorií účetních jednotek rozsah a způsob sestavení účetní závěrky v plném rozsahu a ve zkráceném rozsahu.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví pro jednotlivé skupiny účetních jednotek podle kategorií účetních jednotek vysvětlující a doplňující informace, které jsou účetní jednotky povinny uvádět v příloze v účetní závěrce.

§ 19

Rozvahový den

(1) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni, kterým je den, kdy uzavírají účetní knihy. Řádnou účetní závěrku sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období a v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku. Rozvahu jako zahajovací sestavují účetní jednotky v případech uvedených v § 17 odst. 1 s výjimkou k prvnímu dni účetního období.

(2) Účetní jednotky jsou povinny uvádět v účetní závěrce informace podle stavu ke konci rozvahového dne; to platí obdobně i pro všechny účetní záznamy, které se sestavují k rozvahovému dni nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka.

(3) V případech, kdy to vyžadují zvláštní právní předpisy, účetní jednotky sestavují účetní závěrku v průběhu účetního období i k jinému okamžiku než ke konci rozvahového dne (dále jen „mezitímní účetní závěrka“). V případech sestavování mezitímní účetní závěrky účetní jednotky neuzavírají účetní knihy a provádějí inventarizaci jen pro účely vyjádření ocenění podle § 25 odst. 3; ostatní ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky platí obdobně. Povinnost použít ustanovení § 25 odst. 3 a ostatní ustanovení týkající se použití účetních metod k rozvahovému dni při sestavování mezitímní účetní závěrky se na vybrané účetní jednotky nevztahuje. Účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a), b) a d) až h), které jsou příjemci prostředků ze státního rozpočtu nebo rozpočtů územních samosprávných celků a jsou povinny tyto prostředky vypořádat podle zvláštního právního předpisu, a uplatňují hospodářský rok podle § 3 odst. 2 a 3, sestavují k 31. prosinci kalendářního roku mezitímní účetní závěrku, při které nepoužijí ustanovení § 24 odst. 2 písm. b) a § 24 odst. 6 písm. b).

(4) Účetní jednotky sestavují rozvahu tak, aby počáteční zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha (dále jen „rozvahové účty“), jimiž se otevírá účetní období, navazovaly na konečné zůstatky rozvahových účtů, jimiž se bezprostředně předcházející období uzavřelo; toto ustanovení platí i pro podrozvahové účty.

(5) V účetnictví běžného účetního období musí být k rozvahovému dni zohledněn dopad událostí, které nastaly do konce rozvahového dne, i když se informace o těchto událostech staly účetní jednotce známými až mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky.

(6) V případě významných událostí, které nastaly mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky, jsou důsledky těchto událostí popsány a jejich ekonomické dopady kvantifikovány v příloze v účetní závěrce.

(7) Informace v účetní závěrce musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti. Informace se považuje za spolehlivou, jestliže splňuje požadavek § 7 odst. 1 a je-li úplná a včasná. Informace je včasná, je-li získána ve správném čase z hlediska její významnosti a nákladů na její získání, pokud tyto náklady nepřevýší přínosy plynoucí z této informace. Informace je srovnatelná, jestliže splňuje požadavky stanovené v § 7 odst. 3 až 5. Informace se považuje za významnou, jestliže je o ní možné předpokládat, že by její neuvedení nebo chybné uvedení mohlo ovlivnit úsudek uživatele, přičemž významnost jednotlivých informací se posuzuje v souvislosti s jinými obdobnými informacemi. U vybraných účetních jednotek podle § 1 odst. 3, s výjimkou zdravotních pojišťoven, se považuje za významnou též informace o ocenění nehmotného majetku ve výši nad 60 000 Kč a u samostatných hmotných movitých věcí nebo souboru hmotných movitých věcí ve výši nad 40 000 Kč.

Informace je srozumitelná, jestliže splňuje požadavky stanovené v § 8 odst. 5.

(8) Pro účely tohoto zákona se majetek a závazky člení na dlouhodobé a krátkodobé. Dlouhodobým se rozumí takový majetek a závazky, kde doba použitelnosti, popřípadě sjednaná doba splatnosti při vzniku účetního případu je delší než jeden rok, ostatní majetek a závazky jsou považovány za krátkodobé. Pro účely vykazování v účetní závěrce se aktiva mohou členit na stálá a oběžná. Pokud s ohledem na charakter majetku a závazků objektivně nelze použít uvedená hlediska členění, je rozhodující záměr účetní jednotky, projevovaný při jejich pořízení.

(9) V případech, kdy to vyžadují právní předpisy, mohou účetní jednotky poskytnout účetní záznamy nesoucí informace uspořádané podle oborů (druhů) činnosti nebo podle zeměpisných oblastí, ve kterých provozují svou činnost.

(10) Kromě případů podle odstavců 1 a 3 žádný jiný účetní záznam nesmí být označován názvy podle § 18 odst. 1.

(11) Účetní závěrkou není shromažďování nebo vyžadování informací prováděné na základě zvláštních právních předpisů.

§ 19a

Použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení účetní závěrky

(1) Účetní jednotka, která je obchodní společností a je emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, použije pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropské unie (dále jen „mezinárodní účetní standardy“).

(2) Pokud došlo k přijetí investičních cenných papírů emitovaných účetní jednotkou podle odstavce 1 k obchodování na evropském regulovaném trhu k jinému dni než k prvnímu dni účetního období, účetní jednotka, která dosud nepoužívá mezinárodní účetní standardy, rozhodne o jejich použití již od počátku účetního období, v němž k přijetí investičního cenného papíru k takovému obchodování došlo, nebo od počátku účetního období následujícího po účetním období, v němž byly investiční cenné papíry k takovému obchodování přijaty.

(3) Pokud investiční cenné papíry emitované účetní jednotkou podle odstavce 1 již nejsou obchodovány na žádném z evropských regulovaných trhů a přestaly být takto obchodovány k jinému dni než k poslednímu dni účetního období, účetní jednotka rozhodne o použití mezinárodních účetních standardů až do konce účetního období, v němž investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány, nebo rozhodne o ukončení jejich použití k poslednímu dni účetního období předcházejícího účetnímu období, v němž investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány.

(4) Postup podle odstavců 2 a 3 se použije, pokud to neodporuje přímo použitelnému předpisu Evropské unie nebo zvláštnímu právnímu předpisu.

(5) Pokud investiční cenné papíry emitované účetní jednotkou podle odstavce 1 již nejsou obchodovány na žádném z evropských regulovaných trhů a nejvyšší orgán účetní jednotky rozhodne do konce účetního období, v němž investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány, o záměru požádat nejdéle do tří let od okamžiku, kdy investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány, o přijetí nového investičního cenného papíru k obchodování na evropském regulovaném trhu, může účetní jednotka rozhodnout o použití mezinárodních účetních standardů až do konce účetního období, ve kterém má dojít k přijetí tohoto investičního cenného papíru k obchodování.

(6) Pokud nejpozději k poslednímu dni účetního období, ve kterém skončí tříletá lhůta podle odstavce 5, účetní jednotka požádá o přijetí investičního cenného papíru k obchodování na evropském regulovaném trhu, může prodloužit používání mezinárodních účetních standardů ještě o jedno účetní období. Pokud v tomto účetním období k přijetí investičního cenného papíru k takovému obchodování nedojde, nepoužije účetní jednotka od následujícího účetního období pro účtování a sestavení účet-

Poznámky

přeměny nejen u obchodních korporací, ale i u účetních jednotek, které nejsou obchodními korporacemi. Pojem *obchodní rejstřík* se nahrazuje pojmem *veřejný rejstřík* podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

Komentář novely § 19 odst. 8 ► Pro účely vykazování v účetní závěrce se doplňuje možnost členění aktiv na stálá a oběžná. Toto upřesnění umožňuje sjednotit členění aktiv v rozvaze účetní jednotky v návaznosti na předpisy EU. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

ní závěrky mezinárodní účetní standardy.

(7) Pokud lze předpokládat, že k rozvahovému dni bude účetní jednotka uvedena v § 22 odst. 3 písm. a) nebo b) povinna podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky za použití mezinárodních účetních standardů, může rozhodnout o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení své účetní závěrky k uvedenému rozvahovému dni. Rozhodnutí o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení účetní závěrky a stanovení účetního období, od kterého budou mezinárodní účetní standardy používány, podléhá schválení nejvyšším orgánem této účetní jednotky.

(8) Pokud lze předpokládat, že k rozvahovému dni bude účetní jednotka uvedena v § 22 odst. 2 sestavovat konsolidovanou účetní závěrku za použití mezinárodních účetních standardů, může rozhodnout o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení své účetní závěrky k uvedenému rozvahovému dni. Rozhodnutí o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení účetní závěrky a stanovení účetního období, od kterého budou mezinárodní účetní standardy používány, podléhá schválení nejvyšším orgánem této účetní jednotky.

(9) Využije-li účetní jednotka možnosti podle odstavců 7 nebo 8 a dojde ke změně původního předpokladu, a to i v průběhu účetního období, nepoužije účetní jednotka pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy od počátku účetního období, ve kterém došlo ke změně původního předpokladu, případně od počátku účetního období, které bylo stanoveno rozhodnutím nejvyššího orgánu účetní jednotky, nebo od následujícího účetního období. Jsou-li však k prvnímu dni následujícího účetního období důvody pro další použití mezinárodních účetních standardů, uvedené v odstavcích 1 až 8, použije účetní jednotka pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy v souladu s ustanoveními těchto odstavců.

§ 20

Ověřování účetní závěrky auditorem

(1) Řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku jsou povinny mít ověřenou auditorem, kterého účetní jednotka určí způsobem stanoveným v zákoně upravujícím činnost auditorů, účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis, a dále

- a) velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- b) střední účetní jednotky,
- c) malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot
  1. aktiva celkem 40 000 000 Kč,
  2. roční úhrn čistého obrátu 80 000 000 Kč,
  3. průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,
- d) ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené v písmeni c) bodech 1 až 3.

(2) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 nejsou povinny mít auditorem ověřenou účetní závěrku

- a) sestavenou v průběhu konkursu, a to po dobu nepřetržitě po sobě jdoucích 36 kalendářních měsíců, počínaje prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni, kterým nastaly účinky prohlášení konkursu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,
- b) sestavenou ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,
- c) pokud došlo ke zrušení konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je

pro uspokojení věřitelů zcela nepostačující.

§ 21

Výroční zpráva

(1) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, jsou povinny vyhotovit výroční zprávu, jejímž účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení. Výroční zpráva se nevyhotovuje v případech uvedených v § 20 odst. 2.

(2) Výroční zpráva musí kromě informací nezbytných pro naplnění účelu výroční zprávy dále obsahovat nejméně finanční a nefinanční informace

- a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy podle odstavce 1,
- b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,
- c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- d) o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů,
- e) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovních vztazích,
- f) o tom, zda účetní jednotka má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí,
- g) požadované podle zvláštních právních předpisů.

(3) Střední účetní jednotky, malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky neuvádějí ve výroční zprávě nefinanční informace podle odstavce 2 písm. a) až f).

(4) Má-li to význam pro posouzení majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, finanční situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, musí účetní jednotka, která používá investiční nástroje, případně další obdobná aktiva a pasiva, uvést ve výroční zprávě také informace o

- a) cílech a metodách řízení rizik dané účetní jednotky, včetně její politiky pro zajištění všech hlavních typů plánovaných transakcí, u kterých se použijí zajišťovací deriváty, a
- b) cenových, úvěrových a likvidních riziků a rizicích souvisejících s totem hotovosti, kterým je účetní jednotka vystavena.

(5) Výroční zpráva obsahuje též účetní závěrku podle § 18, 19a, 22 a 23a a zprávu auditora, případně další dokumenty a údaje podle zvláštního právního předpisu.

(6) Účetní jednotky, kterým povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem stanoví zvláštní právní předpis, vyhotovují výroční zprávu nebo obdobný dokument, pokud jim tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

(7) Pro ověřování výroční zprávy auditorem platí ustanovení § 20 obdobně; předmět ověření je stanoven zákonem upravujícím činnost auditorů.

(8) Součástí výroční zprávy nebo obdobného dokumentu podle zvláštních právních předpisů u účetních jednotek uvedených v § 1f, které se zapisují do veřejného rejstříku, je i přehled o majetku a závazcích.

§ 21a

Způsoby zveřejňování

(1) Z účetních jednotek podle § 1 odst. 2 jsou povinny účetní závěrku nebo přehled o majetku a závazcích a výroční zprávu, vyžaduje-li jejich vyhotovení tento zákon nebo zvláštní právní předpis, zveřejnit ty, které se zapisují do veřejného rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis. Účetní jednotky zveřejňují účetní závěrku v rozsahu, v jakém jimi byla sestavena (§ 18 odst. 4) a v případě účetních jednotek, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, v rozsahu a znění, ve kterém byla ověřena auditorem. Povinnosti účetních jednotek ke zveřejnění či uveřejnění jiných informací stanovené ve zvláštních právních předpisech nejsou dotčeny. Ustanovení o účetních záznamech podle tohoto zákona se mohou použít obdobně i v uvedených případech.

(2) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou

Poznámky

Komentář novely § 21a odst. 1 ► Upřesnění pro zvýšení právní jistoty spočívá v doplnění slova *veřejného*. Ustanovení § 21a odst. 1 se netýká účetních jednotek zapsaných do jiných než veřejných rejstříků (např. církve), ale pouze účetních jednotek, které se zapisují do veřejného rejstříku podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)

nou auditorem, zveřejní účetní závěrku i výroční zprávu po jejich ověření auditorem a po schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů do 30 dnů od splnění obou uvedených podmínek, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví jinak, nejpozději však do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky bez ohledu na to, zda byly tyto účetní záznamy uvedeným způsobem schváleny.

(3) Účetní jednotky jsou povinny zveřejnit i zprávu auditora a informaci o tom, že zveřejňované účetní záznamy nebyly případně schváleny způsobem uvedeným v odstavci 2.

(4) Účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu jejich uložením do sbírky listin nejpozději v době stanovené v odstavci 2, přitom účetní závěrka může být uložena jako součást výroční zprávy. Účetní jednotky, které podle zvláštního právního předpisu předávají výroční zprávu České národní bance, předávají účetní závěrku a výroční zprávu do sbírky listin veřejného rejstříku prostřednictvím České národní banky. Povinnost zveřejnění uvedených účetních záznamů podle tohoto zákona účetní jednotka splnila okamžikem jejich předání rejstříkovému soudu; v případech podle věty druhé, předáním České národní bance.

(5) Organizační složky státu zveřejňují účetní závěrku prostřednictvím ministerstva způsobem umožňujícím dálkový přístup; ustanovení zvláštních právních předpisů o nakládání s utajovanými a jinými obdobnými informacemi tímto nejsou dotčena. Zveřejňování účetních výkazů za Českou republiku se provádí obdobně.

(6) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nesmí zveřejnit informace, které předtím nebyly ověřeny auditorem, způsobem, který by mohl uživatele uvést v omyl, že auditorem ověřeny byly.

(7) Povinnost zveřejnění podle tohoto ustanovení se vztahuje na všechny informace účetní závěrky i výroční zprávy s výjimkou těch, na které se vztahuje utajení podle zvláštního právního předpisu.

(8) *Odstavce 1 až 7 platí obdobně pro konsolidovanou účetní závěrku, výroční zprávu, zprávu o platbách, konsolidovanou zprávu o platbách podle části sedmé a pro uvádění nefinančních informací podle § 32h písm. a).*

(9) Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nemusejí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty, pokud jim tuto povinnost nestanoví zvláštní právní předpis.

(10) Jestliže účetní jednotka prezentuje vybrané údaje ze své účetní závěrky, uvede, že se jedná pouze o vybrané údaje z účetní závěrky a informaci o tom, *ve které sbírce listin veřejného rejstříku je účetní závěrka uložena.* K těmto vybraným údajům se nepřikládá zpráva auditora o ověření účetní závěrky. Místo této zprávy uvede účetní jednotka druh výroku auditora k účetní závěrce a odkaz na jakékoli záležitosti, na něž auditor zvláštním způsobem upozornil.

§ 22

Konsolidovaná účetní závěrka

(1) Konsolidovanou účetní závěrku se rozumí účetní závěrka sestavená a upravená metodami konsolidace. Nestanoví-li se dále jinak, ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky se použijí i pro konsolidovanou účetní závěrku; konsolidovaná účetní závěrka je ověřována auditorem.

(2) Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku má, za podmínek stanovených tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, účetní jednotka, která je obchodní společností a je ovládající osobou, s výjimkou ovládajících osob, které vykonávají společný vliv podle odstavce 4 (dále jen „konsolidující účetní jednotka“).

(3) Povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky má, za podmínek stanovených tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, osoba bez ohledu na její sídlo, pokud je

a) ovládanou osobou, s výjimkou ovládaných osob, ve kterých je vyko-

náván společný vliv podle odstavce 4 (dále jen „konsolidovaná účetní jednotka“),

b) osobou, ve které konsolidující nebo konsolidovaná účetní jednotka vykonává společný vliv (dále jen „účetní jednotka pod společným vlivem“), nebo

c) osobou, ve které konsolidující účetní jednotka vykonává podstatný vliv (dále jen „účetní jednotka přidružená“).

(4) Společným vlivem se pro účely sestavení konsolidované účetní závěrky rozumí takový vliv, kdy osoba v konsolidačním celku spolu s jednou nebo více osobami nezahrnutými do konsolidačního celku ovládá, není-li prokázán opak, přičemž osoba vykonávající společný vliv samostatně nevykonává rozhodující vliv v této jiné osobě.

(5) Podstatným vlivem se rozumí takový významný vliv na řízení nebo provozování účetní jednotky, jenž není rozhodující ani společný; není-li prokázán opak, považuje se za podstatný vliv dispozice nejméně s 20 % hlasovacích práv.

(6) Konsolidační celek tvoří účetní jednotky uvedené v odstavcích 2 a 3 písm. a), a to za podmínek stanovených § 22a, 22aa a prováděcími právními předpisy.

(7) Konsolidovaná účetní závěrka musí být sestavena tak, aby podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace konsolidačního celku, účetních jednotek pod společným vlivem a účetních jednotek přidružených.

§ 22a

(1) Malá skupina účetních jednotek nemá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku s výjimkou případů, kdy je některá účetní jednotka ve skupině subjektem veřejného zájmu.

(2) Účetní jednotka, včetně subjektu veřejného zájmu, nemusí být zahrnuta do konsolidačního celku, pokud je splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

- a) v mimořádně výjimečných případech nelze informace nezbytné pro sestavení konsolidované účetní závěrky v souladu se zákonem získat bez nepřiměřených nákladů nebo bez zbytečného zdržení,
- b) podíly této účetní jednotky jsou drženy výhradně za účelem jejich následného prodeje, nebo
- c) přísná a dlouhodobá omezení podstatně brání konsolidující účetní jednotce ve

1. výkonu jejích práv, pokud jde o nakládání s majetkem nebo o řízení této účetní jednotky, nebo

2. výkonu jednotného řízení této účetní jednotky, jedná-li se o vztahy vzniklé na základě smlouvy uzavřené s účetní jednotkou nebo na základě zakladatelské či společenské smlouvy nebo stanov účetní jednotky nebo skládají-li se správní, řídicí či dozorčí orgány této účetní jednotky a jedné nebo více jiných účetních jednotek, ve kterých nevykonává vliv, převážně ze stejných osob vykonávajících funkci během účetního období až do sestavení konsolidované účetní závěrky.

(3) Konsolidující účetní jednotka nemá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pokud konsolidující účetní jednotka ovládá pouze konsolidované účetní jednotky, jež jsou jednotlivě i v úhrnu nevýznamné, nebo její konsolidované účetní jednotky mohou být vyloučeny z konsolidace podle odstavce 2.

(4) Pro zahrnutí účetních jednotek pod společným vlivem do položek konsolidované účetní závěrky se přiměřeně použijí ustanovení odstavců 2 a 3.

(5) Účetní jednotky přidružené nemusejí být vykázány v položkách konsolidované účetní závěrky, je-li podíl konsolidující účetní jednotky na vlastním kapitálu účetní jednotky přidružené nevýznamný.

§ 22aa

(1) Konsolidující účetní jednotka nemá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pokud je současně konsolidovanou účetní jednot-

Poznámky

Komentář novely § 21a odst. 8 ► Do odstavce 8 se doplňuje nová povinnost týkající se uvádění nefinančních informací podle části osmé. Z důvodu zvýšení právní jistoty dotčených účetních jednotek platí pro samostatnou zprávu podle § 32h písm. a) obdobně § 21a odst. 1 až 7. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)
Komentář novely § 21a odst. 10 ► Ustanovení § 21a odst. 10 se upřesňuje v souladu s čl. 32 odst. 2 písm. b) směrnice č. 2013/34/EU. Cílem úpravy je uvést konkrétní sbírku listin veřejného rejstříku, ve které je účetní závěrka uložena. (Novela zákonem č. 462/2016 Sb., účinnost změny od 1. ledna 2017)